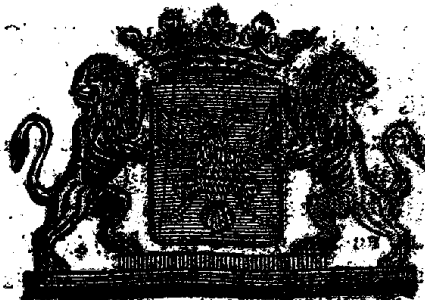

ARNHEM SCHE

COURANT.

Dingsdag

den 30 Januarij.

Herinneringen uit de Tweede Kamer.

Redevoering van den heer VIJFHUIS over de begrootingswetten, uitgesproken den 15^{den} December 1837. Zie Staats-Courant, 29 December.

Kort en bondig is de redevoering van den heer VIJFHUIS. Zijn Ed. begint met eenige woorden te zeggen over het gepaste, dat hij, die over een nagenoeg geheel onafhankelijke begrooting als de vorige een andere stem gaat uitbrengen dan voorheen, die stem eenigzins toelicht. Gelijk al de aanwezige leden der vergadering, uitgenomen de heeren VAN DAM VAN ISSELT, KEMPHORST, DE JONGE, SANDBERG, WARIN EN VAN SYTSEMA, staande de heer VIJFHUIS ten vorigen jare voor de begrooting van uitgaven; dit jaar zal Z. Ed., gelijk een groot getal anderen, er tegen stemmen, hoewel de begrooting schier dezelfde is. Eene zoodanige verandering van denwijze schijnt ook ons wel eenige toelichting waardig. Ook wij meenen, dat een afgevaardigde der natie die aan de achting voor zijn karakter schuldig is; en wij betreuren het daarom des te meer, dat de heer VAN SYTSEMA, onder degenen, die ten vorigen jare de begrooting van uitgaven verwierpen, de eenige die ze nu aannam, niet heeft kunnen goedvinden de natie eenige opheldering nopens die groote verandering van handelwijze betrekkelijk een schier onveranderde zaak te geven. Beklagenswaardig inzonderheid vonden wij dit, toen wij van een gouverneurschap of andere hooge betrekking hoorden mompelen. Dergelijke vermoedens, aangaande eenen man van eer, waren ons even weerbarstig als zij ons ongegrond voorkwamen. De heer VAN SYTSEMA weet zeer wel dat hij nu niets van de regering kan aannemen, zonder tevens eenen schijn aan te nemen, die de schitterendste ster bewolken zet. Wij vermoeden iets geheel anders; wij vermoeden een diep gevoel in het menschelijk harte, een oogenblik, dat men verliest door het besef, dat men met hetzelve, gelijk men met hem in den droom eenigen tijd, te veel van bewustheid verstoken, om er moreel verantwoordelijk voor te zijn; een oogenblik dat men betreurt, dat men herstellen wil, dat men herstellen zal, en dat alsdan wel verre van het karakter te versterken, het nog meer luister bijzetten kan; vermits er meer geestkracht, meer gevoel van eigen waarde wordt gevorderd om een zwakheid te overkomen, dan menigwerf noodig is om nooit een zwakheid te begaan.

Maar keeren wij terug tot den heer VIJFHUIS, een dergenen die, hoewel de vorige, met de onderhavige schier gelijkluidende, begrootingen lakende, dezelve niet afstemden, doch thans tot een afstemming overgegaan zijn. De edele heeren namelijk zagen in, dat men eindelijk het krachtige middel te haat nemen moest. En daartoe overgaande ontwikkelt de heer VIJFHUIS de hoofdbezwaren, die hem verbieden zijne stem aan de begrootingswetten te geven; dezelve bestaan hierin:

» Dat niet alle uitgaven, die gedaan worden of die men berekenen kan te zullen moeten doen, in de begrooting zijn vermeld.

» Dat niet alle mogelijke bezuinigingen zijn aangewend, en daardoor het cijfer van de begrooting der uitgaven het volstrekt noodwendige te boven gaat.

» Bij artikel 121 der grondwet wordt de inwilliging der Staten-Generaal vereischt op de begrooting der uitgaven voor het Rijk, en bepaald, dat dezelve aan de Tweede Kamer, in de gewone vergadering, door den koning zal worden ingezonden.

Deze bepaling kan, naar het inzien van den edelen redenaar, » in geen anderen gezonden zin worden opgevat, dan dat die begrooting moet bevatten al de uitgaven, die men weet of berekenen kan voor en ten behoeve van het Rijk, en dat men niet kan verzuimen de uitgaven die ook mogen zijn; daar wij, zonder dat, over de ware behoeften voor de huishouding van staat, met geene kennis van zaken en grondig kunnen oordeelen; zonder de zekerheid, dat het aangevraagde al het benodigde in zich bevat, beschouw ik de begrooting als onvolledig en bijna als geene begrooting."

De edele heer wijst daarop, onder de uitgaven die niet op de begrooting voorkomen, voornamelijk op de uitgaven, voor het departement van oorlog.

» Ik geef gaarne toe, dat men voor als nog niet kan vooruitloopen op hetgeen de omstandigheden gedurende de volgende dienst zullen vereischen, zoo men daarmede verstaat onvoorziene omstandigheden; dan men kan op de thans bestaande omstandigheden nu even goed berekenen en begrooten wat men noodig zal hebben, en ook even goed de middelen opgeven, waarmede men dat benodigde denkt te bestrijden, als over eenige weken; wij zullen ons zeer gelukkig rekenen, zoo, vóór dien tijd, de

omstandigheden zoodanigen gunstigen keer nemen, dat er geene meerdere gelden zullen benodigd zijn."

De edele vertegenwoordiger gaat vervolgens over tot de behandeling van het tweede hoofdbeswaar, hetwelk hem betrefte de begrooting goed te keuren; namelijk dat men daarin de zoo zeer gewenschte en noodige bezuinigingen niet aantreft.

» Ik reken het overbodig, de begrooting in al hare bijzonderheden te gaan; in ieder hoofdstuk en afdeeling aan te toonen, waar, waar, hoe, en hoe, vermindering zou kunnen plaats hebben, of waar vermeerdering van uitgaven wordt voorgesteld: genoeg zij het op te merken, dat die uitgaven, in het algemeen, niet zijn verminderd, maar integendeel vermeerderd, en dat ik met leedwezen die vermeerdering heb opgemerkt; bijzonder in verhooging van traktementen. Men trekt minder voor bureau- en lokaal behoeften uit, maar vermeerderd in evenredigheid de traktementen van de ambtenaren en geëmployeerden, hetwelk een blijvend kwaad is; want wanneer men, in een volgend jaar, de verminderde onkosten eens weder zal moeten verhoogen (en wie verzekert ons dat zulks niet het geval zal zijn) zullen de ambtenaren ongaarne hunne eens toegestane verhoogde traktementen, in evenredigheid, weder zien vermindern."

Eindelijk maakt de heer VIJFHUIS nog eenige belangrijke aanmerkingen op de begrooting der middelen; betoogt, dat alle zuivere baten, die onze overzeesche bezittingen opleveren, onder de middelen behooren te worden opgenomen, en niet bij wijze van uitkeering of subsidie, die men naar willekeur vermeerderen, verminderen, ja zelfs terug houden kan, daarop moeten voorkomen, vermits het bezittingen en eigendommen van het Rijk zijn. Waarop dan deze verdienstelijke redevoering besloten wordt met de volgende woorden: » Het heeft voor mij, en zeker ook voor U, Ed. Moeder, al het ons aangaande, iets ontwerpen, ons door de regering met dezelve goede middelen te laten versien, en wij die onderzoeken, af te keuren, dan wij ons meenen mogen verschillen, één is zeker aller doel, bevordering van het heil des vaderlands."

RUSLAND.

St. Petersburg, 17 Januarij. Volgens officiële berichten, bestond, bij het eindigen des vorigen jaars, de bevolking dezer stad uit 468,625 personen, waarvan er 328,719 tot het mannelijke, 139,906 tot het vrouwelijke geslacht behoorden. Geboren waren er 9852 kinderen, waarvan 5248 jongens en 4592 meisjes. Wegens bedelarij, dronkenschap, en verschillende soorten van overtredingen zaten er in de politie-gevangnissen 16,833 personen.

DUITSCHLAND.

Hannover, 22 Januarij. Onze courant zegt: Volgens zekere berichten is de Calenberg-Grubenhagische ridderschap tot verkiezing van afgevaardigden van de eerste kamer der algemeene standen-vergadering tegen den 22^{den} der volgende maand alhier bijeengeroepen.

Hannover, 23 Januarij. Prins Albrecht van Pruisen is gisteren avond op reis van Berlijn naar 's Gravenhage, hier aangekomen. Naar men verneemt zal Z. K. H. eenige dagen vertoeven. — Laatsteleden Zaterdag werd hier een lid van de Tourniaire-troep, men zegt den tolk der Beduinen, door den olifant tegen den muur gedrukt, ten gevolge waarvan hij eenige uren daarna gestorven is.

PRUISSEN.

Berlijn, 23 Januarij. Tot vergelding van het aangeboden burgerregt der stad Berlijn, heeft de keizer van Rusland aan den opperburgemeester der stad de St. Anna-orde der 2de klasse in hantaten met een verzoeken brief en een geschenk van 5000 dukaten voor de stadsarmen, door middel van den keizerlijk Russischen gezant, doen ter hand stellen.

— Eenige dagen geleden, heeft onze kroonprins een geschenk van groote kunstwaarde van den hertog van Orleans ontvangen. Het bestaat in een album van achttien groote teekeningen, waarvan elke op zich zelve een meesterstuk te noemen is, en die te zamen een panorama vormen van al de koninklijke bouwwerken, die sinds de troonbestijging van Lodewijk Philips in Frankrijk voltooid zijn.

— Men zegt tijdingen uit Rome te hebben, volgens welke het berigt van het Keulsche domkapittel goed opgenomen, en deszelfs handelingen bekrachtigd zouden zijn.

ITALIE.

Napels, 4 Januarij. Op nieuw is, naar men met schrik vernemen, de cholera in eenige streken der provincie Calabrie ulteriore, als te Catanzaro, Pizzo en andere plaatsen uitgebarsten, en zou aldaar reeds eenige

offers hebben gevorderd. Men is hier niet zonder bezorgdheid, dat zich aldaar weder die tooneelen van barbaarschheid en bijgeloof vernieuwen, die in het verleden jaar Siciliën verwoestten, en waarvan zelfs de hoofdstad niet geheel vrij bleef. Ofschoon vele in omloop zijnde geruchten weinig geloof verdienen, zoo schijnt het nogtans zeker, dat toen zich die ziekte hier eerst in een dorp van Terra di Lavoro vertoonde, de cholera-kranken door de verschrikte bevolking in hunne huizen werden opgesloten, en men reeds toebereidselen maakte om hen met dezelve te verbranden, toen de gendarmerie toeschoot en het gruwelijke voornemen verijdelde.

Napels, 11 Januarij. Ter eere van den hertog *Bernhard van Saxe-Weimar*, heeft Z. M. heden een groot *campo* op het Marsveld doen houden, waarbij het geheele garnizoen onder de wapenen was. Z. M. behandelt den edelen gast met al de onderscheiding, welke zijn stand, en vooral zijne persoonlijke verdienste vorderen.

ENGELAND.

Londen, 26 Januarij. Er zijn bij de regering zeer voldoende berichten uit *Kanada* opvangen, welke tot den 18de December loopen, en onder anderen inhouden, dat de opstand in die Britsche kolonie als genoegzaam gedempt kan worden aangemerkt. De tegenwoordige gouverneur van het eiland, *Colborne*, had, tot snuiking van den opstand, den 13^{den} *Montreal* verlaten, en was bereids te *St. Eustatius*, de voornaamste verzamelplaats der opstandelingen, na eenigen tegenstand, binnengetrokken, vervolgens had hij zich naar *St. Benoist* en *Groot Brule* begeven, alwaar vinnig schijnt gestreden te zijn, doch de opstandelingen hebben er het onderspit gedolven. *Benoist* is bijna geheel verwoest; verscheidene hoofden der *Kanadiërs* zijn gesneuveld, terwijl een honderdtal der belhamels gevangen zijn genomen. Het voornaamste hoofd van den opstand, *Mackenzie*, heeft met 5 à 600 oproerigen de wijk op Noord-Amerikaanschen grondgebied genomen. De landslieden komen bij de regering in onderwerping en stellen hunne wapenen in hare handen. Zij schijnen uit vrees daartoe te hebben besloten.

In het Lagerhuis hebben de aangelegenheden der volkplanting gisteren avond gediend. Heden avond zullen de beraadslagingen deswege worden vervolgd. Nopens de doelmatigste wijze, om de staats-inrigting van *Kanada* op hechte grondslagen te vestigen, schijnt men zich tot hertoe weinig te verstaan.

FRANKRIJK.

In de zitting der Kamer van gedeputeerden van heden, beklint de heer *Mercier* het spreekgestoelte, om zijn voorstel te ontwikkelen, strekkende tot wijziging van onderscheidene bepalingen van het reglement, inzonderheid met betrekking tot de werkzaamheden der organisatie van de bureaux, waarbij de onmiddellijke invloed der meerderheid schier altijd zich paart aan de gemoedelijke behandeling der, aan een dikwerf ijdel onderzoek onderworpen, concept-wetten. De heer *Mercier* vraagt vooral, dat men zich niet meer bepaalt tot het, zoo als sedert eenigen tijd dit gebruik is ingevoerd, ter tafel van den president neerleggen der rapporten en concept-wetten, die, vóór de discussie, geene te groote publiciteit in den bezem der Kamer kunnen verkrijgen. Niemand meer het woord vragende, brengt de president het in overweging nemen van dat voorstel in omvraag, hetwelk met eene vrij groote meerderheid verworpen wordt.

Aan de orde van den dag is nu de ontwikkeling van het voorstel van den heer *Joubard*, betreffende het kostuum der gedeputeerden. De Kamer, geraadpleegd zijnde, beslist dat deze aangelegenheid in geheim comitè zal worden behandeld, en zulks wel op aanvraag der vijf volgende leden: de heeren *Fulchiron*, *de Marmier*, *Perrin*, *Favin* en *Cravier*; wier namen in het proces-verbaal zullen ingeschreven worden. De zitting scheidt ten half 4 ure.

In eene gisteren gehouden algemeene vergadering in de Fransche Bank werd voorgedragen een verslag, waaruit blijkt, dat de Bank in 1836 voor 760 en in 1837 voor 750 millioen frs. heeft gediscoteerd. Volgens de aan de bank-aandeelhouders overgelegde staten, hadden de winsten van het disconto in 1837 bedragen . . . . . frs. 5,250,000.

In beleening op effecten	» 1,155,000.
In beleening op baren en specie	» 77,000.
Op de disconto-kantoren	» 57,000.
Achterstallige renten, welke de Bank bezit	» 2,952,000.
Diversen	» 38,000.
	frs. 9,529,000.
Opbrengsten	» 974,000.
	frs. 8,555,000.

Ondanks de tegenwoordigheid van een ministerieel dagblad, blijven de oppositiebladen spreken van de ongerustheid, welke in de provincie *Algiers*, nopens de bedoelingen van *Abd-el-Kader*, heerscht. Men zegt zelfs, dat twee regementen bereids bevel hebben bekomen, om zich naar *Toulon* te begeven, waar zij naar *Algiers* zullen ingescheept worden. De ministeriele dagbladen bewaren deswege het stilzwijgen.

Volgens berichten uit *Bayonne*, dd. 23 Januarij, was de markies *de Boveda* met 4 carlistische bataljons te *Estalla* aangekomen, en werd door nog twee andere gevolgd. De openbare geest in het gebergte van *Santander* is zeer gunstig voor *Don Carlos* gestemd, en geene zijner kolonnes heeft er kunnen blijven. Volgens de jongste berichten uit *Ond-Kastilië*

werd *Basilio Garcia* aan geene zijde van *Madrid* door *Ullibarri* en *Asprók* vervolgd. Te *Bayonne* wordt door *Carlisten* het gerucht verspreid, dat te *Durango* zaakgelastigden der noordsche mogendheden zijn aangekomen, met den last om aan *Don Carlos* onderstand aan te bieden, onder voorwaarde dat hij eene amnestie aankondige.

De brieven van *Opper-Arragon* zijn ontrustende voor het gouvernement van *Marie Christine*. *Cabrera* bedreigt te gelijker tijd verscheidene vrij gewichtige plaatsen; hij rust ook kapers uit, om op de Spaansche koopvaardij-schepen jagt te maken.

De brieven van *Bayonne* melden, dat de *Christino's* in de vallei van *Me-na* opgerukt zijnde, de *Carlisten* hen te gemoet zijn getrokken, en hen tot den terugtogt hebben gedwongen.

Eene nieuwe carlistische expeditie gaat ook den *Ebro* overtrekken, onder aanvoering van *Zabala* en *Merino*.

De *Carlisten* houden steeds *Balmageda* geblokkeerd, en hunne kolonnes hebben niet opgehouden in het gezigt van *Bilbao* te staan.

Basilio Garcia en zijn legerkorps zijn, zegt men, den 11^{den} den *Taa*g overgetrokken.

Het hoofdkwartier van *don Carlos* is steeds te *Llodid*.

BELGIË.

Uit *Antwerpen* wordt dd. 27 dezer gemeld, dat die stad op hare beurt eenen grooten brand te betreuren heeft. De aanzienlijke suikerraffinaderij van den heer *van Develen*, in de wijde schipperstraat, is, ondanks de spoedig aangebrachte krachtdadige hulp, behalve het belendende woonhuis, schier geheel in de asch gelegd. De raffinaderij en ook de schier geheel vernielde goederen waren geassureerd.

— In *Antwerpen* wordt thans veel gesproken van het volgende voorval:

Een meisje van ongeveer twintig jaren, dat, nu 5 à 6 jaren geleden, tegen den wil harer ouders, landbouwers te *Heyst-op-den-berg*, in het huwelijk had willen treden, is destijds in eenen kelder opgesloten geworden, en heeft sedert geen ander voedsel dan water en brood genomen. Door eenen dienstbode onderrigt, heeft de burgemeester der gemeente zich met twee gendarmen en den boschwachter ter plaatse vertoegd. Na bewerkstelligde hantsoeking heeft men werkelijk dit meisje in eenen jammerlijken toestand gevonden, zelfs zegt men, dat zij doodgevroren is. Zij is terstond in eene kamer gebragt, alwaar alle hulp der geneeskunde haar is toegebragt; deze was te vergeefs, zij heeft de frissche lucht niet kunnen verdragen, en is een half uur daarna overleden. De vader, de moeder, en een oom van deze ongelukkige zijn gevat en te *Mechelen* in hechtenis gebragt.

NEDERLANDEN.

s Gravenhage, 26 Januarij. Z. K. H. prins *Albert* van *Pruissen*, die den 24sten November jl. deze residentie verlaten had, om zich naar *Berlijn* te begeven, is, na gedurende bijkans twee maanden in de *Pruisische* hoofdstad te hebben doorgebragt, dezen middag, even voor zes ure, in deze residentie aangekomen.

— Z. M. de koning, dezer dagen door een der straatjes aan den *Den-negweg* gaande, werd getroffen door het angstig gekerm van kinderen. Hij trad de armoedige woning, waaruit het geschrei kwam, binnen, en vond eene moeder met hare kinderen, aan alles gebrek lijdende. De koning, vernemende dat de man aan zijn werk was, verklaarde dat hij eene kleine schuld aan hem te voldoen had, en liet onder dit voorwendsel eene niet onaanzienlijke liefdegift na. Eerst na des konings vertrek werd Z. M. herkend.

— De regtbank van eersten aanleg, zitting houdende in deze stad, en regt doende in zaken van koophandel, heeft, in derzelver zitting van heden, uitspraak gedaan in de zaak van den directeur des *Engelschen* schouwburgs, den heer *Ch. Duvernoy*, en mad. *F. Martineau*, gewezen zangeres aan denzelven. De regtbank heeft zich ineenstemmend verklaard om in deze zaak regt te spreken en den heer *Duvernoy* in de kosten van het proces verwezen. Dit vonnis berustte op de overweging, dat eene actrice geenszins als eene *honorair* persone (commercante) moest worden beschouwd, en dat derhalve de beslissing van het gerezen verschil niet tot de bevoegdheid dezer regtbank behoorde.

s Gravenhage 27 Januarij. Naar men verneemt, had het H. K. K. H. de *Prinses van Oranje* sinds eenige weken behaagd, behalve de laatste tijd, mede, aan de wijkmeesters dezer residentie ter hand gestelde som, ter ondersteuning van de armen dezer stad, — de noodige bevelen te geven, dat door personen, die met Hoogsterzelve vertrouwen vereerd zijn, de behoeftigen zouden worden opgespoord, ten einde, naar de behoeften, kledingstukken, dekens, aardappelen en turf zouden verstrekken, en aan grijsaards, weduwen en kranken eenig geld worden uitgereikt.

s Gravenhage 28 Januarij. Heden ochtend is, over *Scheveningen*, uit *Londen*, in deze residentie aangekomen een *Duitsch* kabinet-koerier, die, na bij Z. Exc. den *Pruissischen* minister te zijn afgestapt, zijne reis naar *Berlijn* heeft voortgezet.

AMSTERDAM, den 28. Januarij.

Beurs van 27 Januarij.

Heden ontvingen wij de *Engelsche* berichten van jl. Dingsdag; de tijdingen uit *Kanada* zijn bijzonder gunstig, en men gelooft te *Londen*, dat

deze opstand als geëindigd mag beschouwd worden; dien ten gevolge hebben de Engelsche, als ook alle overige soliede fondsen, eene kleine prijsverhoging ondervonden.

Met Spaansche en Portugeesche schuldbrieven, voornamelijk met laatstgenoemde, was het te Londen zeer flauw; de dringende geldverlegenheid, waarin het Portugeesche bestuur zich bevindt, heeft onder de bezitters van Portugeesche effecten eenige ongerustheid verspreid, en zelfs tegen deze verlaagde prijzen toonden zich aldaar vele verkoopers.

De hoop, welke onze spekulanten gevoed hadden, dat Frankrijk aan Spanje krachtadige hulp zoude verleen, is heden grootendeels verdwenen door een artikel in een Fransch ministerieel dagblad: dientengevolge liet het Fransche kabinet provisioneel van dezen bijstand af.

Aan onze huidige beurs waren inlandsche fondsen willig; Spaansche en Portugeesche flauw, en bleven als volgt:

Holland. $2\frac{1}{2}$ pCt. 53 $\frac{3}{8}$; 5 pCt. 101 $\frac{1}{2}$; kansbiljetten 22 $\frac{1}{8}$; oud Syndikaat 94 $\frac{1}{2}$, nieuw 77; handelsmaatschappij 176 $\frac{3}{4}$ a $\frac{1}{4}$; 5 pCt Oost-Indië 99 $\frac{1}{2}$ a $\frac{3}{8}$.

Spanje. Ardoin 10 $\frac{1}{2}$ a $\frac{3}{8}$; onbepaalde stukken 18 $\frac{1}{2}$; Passive 4 $\frac{1}{2}$.

Portugal. 8 pCt. 18 $\frac{3}{4}$, zonder coupons van den 1sten Julij II.

Brazilië. 72 $\frac{3}{4}$; Mexico. 5 pCt. 26 gedaan.

Effecten-Societeit van 28 Januarij.

De berichten uit Parijs, heden ontvangen, maken weder gewag van het ontwerp tot reductie der 5 pCt., voornamelijk schijnen de bankiers te Parijs zeer veel waarde daaraan te hechten. In hoe verre dit ontwerp de goedkeuring der Kamers zal wegdragen, staat nog te bezien; intusschen hebben 5 pCt. renten, eene eenigzins gevoelige daling geleden.

Uit Spanje volstrekt geen nieuws.

De berichten uit Londen, heden ontvangen, bevestigen de vroegere gunstige tijdingen nopens Kanada, en werden daardoor alle fondsen ter beurs van Londen vast.

De handel in publieke effecten vertoonde heden wel weinig levendigheid, doch bleven onze binnenlandsche gezocht. $2\frac{1}{2}$ pCt. 53 $\frac{3}{8}$; 5 pCt. Oost-Indië 99 $\frac{1}{2}$; kansbiljetten 22 $\frac{1}{8}$.

Van Spaansche werden eenige kleine partijtjes a 19 $\frac{3}{8}$, ook a $\frac{1}{4}$ verhandeld.

Mengelwerk.

Maactor dient de oorlogszuchtige houding!

Het valt niet te ontkennen, dat, sedert 1815, regeringen en volken, door de ellenden eens bijna onafgebrokenen vierentwintigjarigen oorlogs afgemat en uitgeput, eindelijk dit monster hebben leeren verfoeien, zoodat wij thans in drieëntwintig jaren, door de gunstige beschikking der Voorzienigheid, geenen algemeenen oorlog gezien hebben; een verschijnsel hetwelk in de achttiende eeuw nimmer plaats had (1).

Hoezeer ook de brandstof in overvloed voorhanden was, men belette haar steeds, tot oorlogsvlam uit te breken. Noch de woelingen der revolutionaire propaganda in 1820 en 1821, noch de Fransche omwenteling in 1830, noch de tiendaagsche veldtocht, noch het beleg van Antwerpen's kasteel vermogten het oorlogsvuur over ons werelddeel te verspreiden: men haastte zich, het in de geboorte te smoren. Mag men daarnit niet opmaken, dat de christelijke regeringen, eindelijk wijs geworden, den onderlingsten oorlog, d. i. van wettig verklaarden moord van natuuren geloofgenooten, stilzwijgend, als een gedrogtelijk misbruik, strijdig zoowel met menscheeljkheid en beschaving, als met onderlinge gemeenschap en welzijn der volken, voor afgeschaft zullen houden? Alles voorspelt ons dit, en misschien dult de eeuwige Rechtvaardigheid nog den burgerkrijg in het vaderland der verwoesters van Amerika; der oude onderdrukkers van Nederland, het vaderland van Pizarro en Alva — in Spanje met één woord, om aan Europa, als in een spiegel te doen zien, wat oorlog is, en waartoe hij, eenmaal ontstoken, kan voeren. Men spreekt algemeen zoo veel van afschaffing der doodstraf, — doch wat zijn alle doodstraffen in een geheel jaar, die dan toch in allen gevallen slechts bedorven leden der menscheeljkheid, of de onschuldigen van Waterloo vallen!

Indien dus niet alleen oude vijanden, gelijk Frankrijk en Engeland, thans in eendragt leven, en zelfs de vergrooting van het eerste door geheel Algiers (zoo in de nabijheid van Gibraltar en Malta) den Brit het zwaard niet uit de schede doet trekken, maar ook tweestrijd van staatkundige beginselen, gelijk tusschen de beide Rijken en Rusland, in weerwil van het gebeente in Polen, tot geen oorlog leiden, zoo mag men wel zeggen, dat het zalige stempel van vrede de proef heeft doorgestaan, dat de vorsten de eerste behoefte hunner volken hebben leeren kennen, en dat Europa nog eens lange reeks van vredejaren te wachten heeft. Wanneer men dan daarbij in overweging neemt, wat onze staat is, — een der kleinste van ons werelddeel, — welke deszelfs eerste behoefte zijn, — handel, en scheepvaart, die niet beter tierden dan in tijden van vrede, — welke de staatkunde

onzer vaderen was, die schaars anders dan om dreigend gevaar, of om belemmering van ons levensbeginsel, den handel, het zwaard trekken, — dan moeten wij versteld staan, dat ons ministerie gedurig aan de welgering voorhoudt, dat wij nog in staat van oorlog zijn, en dus manschap en geld moeten opbrengen, als in oorlog; en dat, terwijl geheel Europa geen oorlog meer wil! Deze houding heeft eene bespottelijke, maar ook eene zeer ernstige zijde. Of is het niet belaghelelijk, dat een staat van derdehalf miljoen menschen, terwijl geheel Europa in rust is, en terwijl hij zelf zich heeft verbonden geen aanval te doen, een mobiel leger, dat schatten kost, onderhoudt, gedurig van een hoofdkwartier spreekt als in volen oorlog, ligtingen op ligtingen op de been brengt en op de been houdt? Heeft het geene wonderlijke houding, dat wij, als it ware om een vordwendel tot oorlog te vinden, voorbereidselen maken om een bosch, dat onschendbaar verklaard is, te hakken, in de hoop van door het Duitsche Verbond ondersteund te worden, terwijl toch — gelijk voornit te zien was, — dat verbond geen Duitsch bloed voor eenig hakken in Luxemburg storten wil, en wij dus ons opzet moeten staken? Is niet juist dit oetstellig bewijs, dat wij in onze pretensiën geene de minste hulp, hetzij van Pruisen, hetzij van het Duitsche Verbond, te wachten hebben, terwijl Frankrijk niet de allerminste aanranding van het status quo, dat wij zelve verkiezen te verlengen — zal dulden, en dat dus alle kans tot aanval van onze zijde eene hersenschim, gelijk alle houding van verdediging noodeloos is?

Maar deze houding heeft ook eene zeer ernstige zijde: zij maakt ons bij Europa gehaat, daar men begrijpt, dat wij het zijn, die de volkomene en hartelijke bevrediging van dit werelddeel tegen houden, door het in stand houden van eenen noodlottigen twistappel. Zij verteert het merg van ons land, door het opeenstapelen van schulden, hetzij op het moederland, hetzij op de koloniën, en verslindt daardoor vooraf, geheel nutteloos, hulpbronnen, die wij in tijden van wezenlijk gevaar zullen noodig hebben. Zij maakt de aflossingen onzer schrikbarende schuld onmogelijk, die anders door den onverwachten bloei onzer Oostindische bezittingen zouden kunnen plaats hebben (het werk, onder Gods zegen, van onzen onvergelykelijken van den bosch). Zij houdt ondragelijke belastingen in stand, en verscheidene streken van ons vaderland, reeds sedert zes jaren, tot ontzettend ongerief der ingezetenen, onder water. Zij onthoudt, door het in staat van belegering van sommige steden, de overtrekking der ingezetenen, en de regeering, waarop zij het heeft, hetgeen voor den handel de vrije gemeenschap met België. Zij noodzaakt eindelijk België tot tegenwapening, die zware kosten vereischt, en verzwakt daardoor de mogelijkheid, althans de waarschijnlijkheid, om de achterstallen der voor dat land verschotene interessen terug te bekomen.

Hier komt echter, sedert eenige weken, nog iets bij. Een telle, langdurige vorst, zoo als in geen vijftien jaren beleefd is, heeft in vele plaatsen de armoede en het diepe gebrek onder de schamele klasse ten toppunt gevoerd. Geringe hulp baat niets; er moet in het diepst der beturs getast worden. De regering zelve moet daartoe bijdragen. Veel verligting moet er plaats hebben, ook in het onverbiddelijk invorderen der belastingen, waarbij menscheeljkheid den ijver der ambtenaren wel wat mag verzachten. Maar dit is het nog niet alles. Onze rivieren, tot de zeegaten toe, ja de Zuiderzee, zijn met eene zware ijskorst bedekt. Indien de Voorzienigheid ons niet blijkbaar bewaart, hebben wij misschien tooneelen als in 1776, 1809 en 1820, vernielende overstromingen te wachten, die een goed gedeelte onzes vaderlands onder de golven dompelen kunnen. Vele onzer dijken en dammen kunnen daaronder bezwijken: er zullen dan aanmerkelijke sommen tot herstel, gelijk kwijtscheldingen der grondbelasting voor verdrinken land, worden vereischt, behalve hetgeen de weldadige natie tot boeting der schade voor hare medeburgers zal willen opbrengen. Is dit een tijd om onnuttig ons geld voor ingehelde behoeften, voor nuttelooze militaire vertooningen, parades, monsteringen, tafelgelden en kampementen te verkwisten? Zou loffelijke spaarzaamheid, ten voordele der ware behoeften, zoo van het land in 't algemeen, als van zoo velen der goede burgerij in 't bijzonder hier niet raadzaam zijn?

Doch misschien zijn alle redeneringen nutteloos. Wij moeten ons in de geheimen der staatkunde, weten niet, welke drangredenen de regering kan hebben, om zoo vele troepen en vestingen op den voet van oorlog te houden. Indien de regering niet meer aan het herwinnen van België denkt (en het ongelukkige affirmatief hiervan mag de gekrouwe natie toch niet verwachten, schoon vele gedienslige organen der regering het door hunne artikels zouden doen vermoeden), — indien derhalve de regering enkel en alleen de belangen der Vereenigde Nederlanden beoogt, gelijk wij hopen en waarlijk gelooven, dan — dan kan zij alléén door onredelijke eischen, die men haar van den eenen of anderen kant doet, of door vrees voor aanval, tot het volhouden eener krijgsmachtige houding worden genoopt. In beide gevallen is geheimhouding voor de natie de ongelukkigste inval, die in het brein van eenigen minister kon opkomen. Immers (hebben wij het niet gezien? of is de ondervinding van een jaar vroeger reeds zoo spoedig vergeten?) zoodra de natie niet meer in hare eer gekrenkt, of met eenen onregtvaardigen aanval bedreigd wordt, vliegt zij ongevraagd, van zelve, te wapen, en is een ijzeren man met

(1) De laatste vreespoozing was toen van negentien jaren, van den vrede te Rastadt, in 1714, tot den oorlog om de Poolse kroon, in 1733.

het land, gelijk die der Spartanen, meer dan honderd vestingen waard. Waartoe dan dat treurige wantrouwen der Nederlanders, die geheime Minister-commissie's omtrent onze buitenslandse belangen, die aan de Staten-Generaal in hunne openbare zittingen zoo jammerlijk den mond sloegen, en menig lid derzelve (volgens zijne eigene bekentenis) verbiedt te zeggen, wat hij had moeten en willen zeggen? Vertrouwt de regering de natie niet? Dat is treurig, en, na de algemeene wapening van 1830, den tiendingschen veldtocht en de verdediging van Antwerpen, onverdiend. Vertrouwt de regering de natie? Zoo beantwoorde zij haar slechts éene vraag: *waarom zij nog in staat van oorlog is?* Want dat de punten van verschil niet België genoegzaam geschikt waren, heeft voor vijfthalf jaar de minister van buitenslandse zaken, na zijne terugkomst van Londen, zelf openlijk erkend, en het is van eene welwillende regering onmogelijk te onderstellen, dat aan eene getrouwe natie aan zoo vele openstaande schuldten, zoo veel winstderving, zoo vele lasten, de jongelingschap aan zoo vele onzekerheid en nuttelooze krijgsoefeningen zou blootstellen; enkel en alleen om de vraag: *of de keijzer van Limburg en die van Luxemburg door Z. M. in de hoedanigheid van koning der Nederlanden, of wel in die van groothertog van Luxemburg met worden bezeten.* Daar niemand dan eenen grooten oorlog weet, hopen wij dat uit de regering te mogen vernemen.

Correspondentie.

De Redactie kan den brief nopens het huwelijk van officieren niet in zijn geheel plaatsen, omdat er omstandigheden in vermeld worden, die de betrokkene personen misschien te veel aanduiden, alsmede omdat zij volstrekt niet juist, waarom, indien men de bepaling goedkeurt (en er is zeker veel voor te zeggen) dat een officier niet mag huwen, tenzij hij of zijne aanstaande aantoonen, een vast inkomen van f 600 jaarlijks, te bezitten, hierop eene uitzondering zou behooren te worden ingevoerd ten behoeve van officiers-dochters. De geldbepaling is namelijk gemaakt om armoede te verhoeden; en in dit opzicht maakt het volstrekt geen onderscheid of het meisje de dochter is van eenen officier of niet.

Wat voorts gezegd wordt aangaande eene uitzondering die er gemaakt zou zijn ten behoeve van den officier, die op het huwelijk had geanticipeerd, welke uitzondering onzen correspondent onbillijk voorkomt, — daarin zouden wij weder eene groote ondoelmatigheid der regering erkennen. Wij weten het, in sommiger oogen schijnt iets dergelijks goedheid; zij zeggen: de zwakke zou anders ongelukkig geweest zijn, en niet alleen zij, maar ook het gevolg harer zwakheid. Dit kan zoo wezen, maar zulks ware dan buiten de schuld der regering; de verantwoordelijkheid berustte bij de zwakken. ~~Verwijt men dan niet dat eene uitzondering te maken ten voordeele van hen, die het huwelijk vooruitliepen, anderen uitlokt om hun voorbeeld te volgen.~~

— Van den brief betrekkelijk het concert van den heer MARK, enz., wordt geen gebruik gemaakt.

Waterhoogte voor Reuken.

26 Januarij; 6 voet, 8½ duim.

27 Januarij; 7 voet, 3 duim.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 28 Jan. 2 El 9 Palm 6 Duim; gewassen 2 Duim gevallen 0 D.

Den 29 Jan. 3 El 0 Palm 0 Duim; gewassen 4 Duim gevallen 0 D.

Advertentiën.

Op Maandag den 5den Februarij 1838, des avonds ten zes uur, zal bij inzet, en veertien dagen later bij toeslag, geveild worden:

Het **L'OUVERTURE** van **PAUL W.**, bevallende behalve welingerigte **KUJEN**, ruime **ZOLDERS** en **KELDERS**, Dertien meest behangen **KAMERS**, **BINNENPLAATS**, **POMP** en ruime annexen **STALLING** voor Paarden, alles hecht en sterk en onlangs grootendeels vernieuwd, verbeterd en verfraaid; — het voorschreven pand, binnen **Arnhem** in de **Paauwstraat**, op een zeer landdien stand gelegen, is voor alle neringen en handelingen bijzonder geschikt, en kan met 1°. Mei dezes jaars, of mogelijk nog vroeger, in gebruik worden aanvaard.

De veiling zal geschieden in het voornoemde **Conservatorium**, ten overstaan van den te **Arnhem** woonzittenden **Notaris Mr. G. VAN ECK**, ten welken kantore men onderrigt omtrent de voorwaarden van verkoop kan bekomen.

Faillissement.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

De **CREDITEUREN** van den in staat van faillissement gebrachte **Koppman en Expediteur JAN JANSSEN**, te **Zutphen**.

zullen worden, bij dezen **OPGEROEPEN**, om in persoon of bij behoorlijk gevolmagtigden, bijeen te komen in de Raadkamer der Rechtbank van Eersten Aanleg, op het Stadhuis te **Zutphen**, op Maandag den 5den Februarij aanstaande, des voormiddags te 12 ure, ten einde over te gaan tot de voorstelling van Provisionele Sijndies, overeenkomstig de Art. 476 en 480 van het Wetboek van Koophandel.

De Register-Commissaris in voorschreven Faillissement.
P. N. CHARLES VAN UFFORD.

Houtkoperij te Arnhem.

De Ondergeteekende heeft de eer aan Heeren **ARCHITECTEN, HOUTCOOPERS, TIMMERLIJEDEN**, enz. te berigten, dat zijn Magazijn van alle soorten van **GEZAGSDE HOUTWAREN** zal geopend zijn medio Februarij, op de Koornmarkt te **Arnhem**, N°. 163.

Arnhem, den 22den Januarij 1838.

M. EBBENBACH.

Houtverkoop.

Op Donderdag den 3den Februarij 1838, des morgens om 10 ure, zullen, aan het **Posthoorn**, te **Ede**, publiek worden verkocht, Onderseide percelen van **Landbouw**, **SCHIL**, en **TABAKSHOUT** staande op de Bouwplaatsen **Oud- en Nieuw-Reemts**, den **Hanenpoll**, **Bruinhorst**, op **Harsloo** en onder **Ede**.

Te Koop.

Een fraai **SCHIMMELPAARD**, oud 8 jaren, zijnde eene **Merrie**, gedresseerd zoo wel voor Rijtuig als onder den **Mans-franco** aanvraag bij **M. G. VAN NELLEVEN**, Boekhandelaar te **Zutphen**.

Te Huur.

Een **BOVENHUIS**, bevattende **ZEVEN KAMERS**, **TWEE ZOLDERS**, **KELDER** en verdere **GEWELKEN**. — Te bevragen bij den Boekdrukker **C. A. THIEME**, te **Arnhem**, onder de letters **A B C**. Brieven franco.

Magazijn van Galanterien en Fer de Berlin.

De Ondergeteekende heeft de eer het geachte Publiek dezer **Stad** te berigten, dat hij nog vele **NIEUWE ARTIKEKEN** ontvangen heeft, inzonderheid **PARIJSCHES WAS-KAARSSEN**, à f 1-20 het halve Nederlandsche pond, en dat hij zal uitpakten blijven tot en met Donderdag, den 1sten Februarij aanstaande. Hij belooft eene zeer soliede en civiele bediening.

Arnhem, den 29den Januarij 1838.

S. SCHARZMANN.

Indien de heer J. J. ROBERT.

Russisch Pelterijen-Magazijn

van de

GEBOEDERS STAHL,

Warmoesstraat; n°. 48, te Amsterdam.

Hebben de eer het geachte Publiek te berigten, dat zij alhier gearriveerd zijn met fijne, echte en kostbare **PELTERIJEN**, naar den laatsten smaak, bestaande in:

Voor Dames: **PELLERINES**, **PALETTINES**, **BOAS** en **MOFFEN**, **RANDEN** en **VOERINGEN** in Dames-Mantels en **HALS-COLLIERSEN**.

Voor Heeren: De alom beroemde **HUIZEN** van **GEZONDHEID**, **PELSEN**, **RIJ**, **STAATSBESCHUTSIERS-PELSEN**, **RIJ**, **LAARZEN**, **CALOSCHEN**, **KRAGEN** en **BEZETTING** op **HEEREN-JASSEN**, **VOETMANDEN**, **BEEREN** en **AKRE-DEKENS**, enz.

Daar de Winter reeds eenigermate ver gevorderd is, zullen zij hunne goederen, tegen de meest billijke prijzen verkoopen, en hier niet langer vertoeven, dan tot aanstaanden Donderdag, den 1sten Februarij.

Zij zijn ingepakt bij den Heer **ROBERT**, in het **Hôtel der Nederlanden**.

Met Permissie.

Grand Royal Cirque Olympique.

Onder directie van **J. FOURAUX**.

in de fraai gedecoreerde Tent, staande op het **Armeniekerkhof** te **Zutphen**, welke door **Kagehels** beschermd zal vernield zijn.

zal vernield zijn.

Bovengemelde maakt bij deze het geachte Publiek te **Zutphen** en derzelver omstreken bekend, dat hij op **Woensdag**, den 3den dezer, op **Donderdag** en **Zaterdag** den 1sten en 3den Februarij 1838, met zijn **GEZELSCHAP KUNSTRIJDE** en **GEDRESSEERDE PAARDEN**, zal geven 3 prachtige voorstellingen, waarin hij niets onbeproofd zal laten, om het geachte kunstminnend publiek dat zijne voorstellingen met dezelfde eigenaardigheid zal gelieven te verveelen, op het aangenaamst te onderhouden. De aanvang is precies des avonds half zeven ure.

Te Arnhem, bij **C. A. THIEME**, Boekdrukker.